

7. velikonoční neděle

VSTUPNÍ ANTIFONA ŽI 27,7-9

Slyš, Hospodine, můj hlas, jak volám. Mé srdce k tobě mluví, má tvář tě hledá; hledám tvou tvář, neskrývej svou tvář přede mnou. Aleluja.

Uvedení do bohoslužby A

Tato poslední číslovaná velikonoční neděle je zářmována slavností Nanebevstoupení Páně, která byla minulý čtvrtek, a slavností Soslání Ducha svatého, kterou budeme slavit příští neděli. Ježíšova Matka Panna Maria, apoštolové a první věřící jsou pohromadě a modlí se za soslání Ježíšova Ducha. Připojme se k prvotní Církví v její prosebné a děkovné modlitbě.

Nebo:

Věřit v Boha nekonečně velikého a naprosto vzdáleného zlům tohoto světa může být mnohdy snadnější než věřit v Boha, který chce být přítomen i v lidské ubohosti. A přece v Ježíši Bůh sestoupil do středu a hloubky lidské bídy a do kotle zla, kterým se mnohdy svět zdá být, a my máme právo se tu s ním setkat. Máme důvod hledat Boha i na dně své bídy a nemohoucnosti. Máme z evangelia mnoho důvodů k tomu, abychom věřili, že budeme nalezeni a zachráněni. A naše bohoslužba může být vždy znovu společnou chválou lidí zachraňovaných Bohem a povzbuzením pro ty, kdo milosrdnému Bohu, který lidi neopouští ani v jejich nedostatečnosti, jen obtížně věří.

Uvedení do bohoslužby B

Tyto dny jsou ve znamení přípravy na soslání Ducha svatého, Ducha jednoty a svorné lásky. Připomeňme si všechny rány, které světu a Církví zasadila nesvornost křesťanů a litujme pokorně nesnášenlivé pýchy v nás samých i v celé Církví.

Nebo:

Spasitel světa podle svého slibu stále zůstává s námi. Tato neděle je zcela ve znamení příprav na svatodušní svátky. Slovo liturgie znamená bohoslužebná shromáždění církevní obce, při nichž Kristus právě skrze Ducha svatého ve zvěstování a spásných znameních nabízí věřícím podíl na svém velikonočním tajemství a vykoupenému člověku umožňuje díky a chválou odpovídat nebeskému Otcí. Bohoslužba tedy není především činností obce, nás samotných, nýbrž spasitelné jednání Boží vůči nám, Boží služba jeho obci. I dnes jsme ve společenství bratří a sester zváni, abychom se znovu přiblížili k velikonočnímu tajemství a prožili je na sobě.

Uvedení do bohoslužby C

Dnes je neděle po slavnosti Nanebevstoupení Páně. Postavme se v duchu mezi apoštoly, kteří hledí v úžasu na oslaveného Pána Ježíše, abychom se s nimi mohli vrátit do všedního dne s jistotou, že na konci všech trampot je radost.

Radost Božího království, radost existence v Dobru navěky už bez všeho ohrožení, bez strachu. Volejme společně za Ježíšem, který odchází, ale svým Duchem je dále s námi:

Byls poslán uzdravovat...

Nebo:

Může se zdát, že v tomto světě vládne leckdo jiný než Kristus. Jak by mohl být Ježíš uprostřed světa, ve kterém je tolik násilí a zla? Jak by to vše mohl dopustit? Sami máme mnoho zkušeností se snahou řešit své starosti po svém, bez Boha. Prožíváme strach z nemoci, ze smrti, poznáváme své osobní neúspěchy i úspěchy. Pustíme-li však Ježíše více do našeho života, svěříme-li mu své starosti, snáze uvěříme, že je opravdu ochoten ujmout se péče o náš život.

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, náš nebeský Otče, vyznáváme, že tvůj Syn, Spasitel světa, je s tebou ve tvé slávě; dej, ať také poznáváme, že nás neopouští, ale podle svého slibu zůstává stále s námi. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

Po odchodu Pána Ježíše se apoštolové musí učit stát na vlastních nohou. Jen pomalu si začínají uvědomovat, že nemají jen pasivně čekat na Pána Ježíše, že oni teď mají dělat to, co dělal Pán: vydávat světu svědectví o lásce nebeského Otce. Že oni teď mají ve světě žít v lásce Ježíšově, v jeho Duchu. Že oni teď tvoří - a s nimi i my všichni - tajemné Tělo Ježíšovo, - Kristovu Církev.

Nebo:

První kroky prvotní Církvě jsou úzce spjaté s předcházejícím obdobím Ježíšova působení. Tuto kontinuitu zviditelňuje jednak okruh apoštolů a zbožných žen, jednak večeřadlo. Právě toto místo spojuje začátky církve s velikonoční událostí: tam Ježíš daroval sebe sama v eucharistii a o neděli vzkříšení daroval svého Ducha. V očekávání přijetí moci Ducha svatého se Kristovi učedníci i učednice scházejí k jednomyslným modlitbám. Slovo jednomyslnost naznačuje jednotu prvních křesťanů. Modlitba stále provázela život prvních křesťanů: uschopňuje a připravuje k přijetí Ducha svatého.

1. ČTENÍ Sk 1,12-14 *Jednomyslně setrvali v modlitbách.*

Čtení ze Skutků apoštolů.

Když byl Ježíš vzat do nebe, apoštolové se vrátili do Jeruzaléma z hory, která se nazývá Olivová. Je blízko Jeruzaléma, vzdálená jenom délkou sobotní cesty.

A když přišli zase do města, vystoupili do hořejší místnosti, kde bydleli Petr a Jan, Jakub a Ondřej, Filip a Tomáš, Bartoloměj a Matouš, Jakub Alfeův, Šimon Horlivec a Juda, Jakubův bratr. Ti všichni jednomyslně setrvali v modlitbách spolu se ženami, s Ježíšovou matkou Marií a s jeho příbuznými.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 27,1.4.7-8a Odp.: 13

Odp.: Věřím, že uvidím blaho od Hospodina – v zemi živých!

Nebo: Aleluja.

Hospodin je mé světlo a má spása, - koho bych se bál? - Hospodin je záštita mého života, - před kým bych se třásl?

Odp.

Jedno od Hospodina žádám a po tom toužím: - abych směl přebývat v Hospodinově domě - po všechny dny svého života, - abych požíval Hospodinovy něhy - a patřil na jeho chrám.

Odp.

Slyš, Hospodine, můj hlas, jak volám, - smiluj se nade mnou, vyslyš mě! - Mé srdce k tobě mluví, - má tvář tě hledá.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Každý křesťan, i každý z nás, má už od křtu podíl na oslavení Zmrtvýchvstalého Krista, i když často máme pocit, že s ním teď teprve jdeme křížovou cestou, proto nás svatý Petr povzbuzuje, abychom se cesty spolu s Ježíšem nebáli.

Nebo:

Autor tohoto úryvku se snaží ukázat smysl utrpení, který se skrývá za skutečností pronásledování. Takové utrpení není pouhé zlo, ale milost: milost sdílení samotného Kristova utrpení. Toto utrpení není pouhé pokoření a ponížení, ale znamení přítomnosti Ducha slávy! Z těchto velkých Božích darů se může věřící radovat a ne z utrpení jako takového! Jedná se o jinou radost než tu obyčejnou, lidskou: tato je oslavená, protože je prozářena samotným Duchem slávy. Tato předchuť nebeské radosti se pak dovrší při zjevení Ježíšovy slávy.

2. ČTENÍ 1 Petr 4,13-16 *Když musíte snášet urážky pro Kristovo jméno, blaze vám.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Milovaní!

Radujte se, že máte účast na utrpení Kristově, abyste také mohli radostně jásat při jeho slavném zjevení. Když musíte snášet urážky pro Kristovo jméno, blaze vám, neboť na vás spočívá Duch slávy, to je Duch Boží. Ať nikdo z vás netrpí proto, že zavraždil nebo okradl, že někomu ublížil nebo jen že se míchal do záležitostí druhých lidí. Trpí-li však, že je křesťanem, za to se stydět nemusí; spíše ať Boha velebí, že je křesťanem.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 14,18;16,22

Aleluja. Nenechám vás sirotky, praví Pán, -
jdu a zase k vám přijdu a vaše srdce se bude radovat. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Ježíšova Velká řeč na rozloučenou končí v Janově evangeliu tak zvanou Velekněžskou modlitbou. Poslechněme si, jak se náš Pán a Spasitel modlí.

Nebo:

Autor evangelia formou Ježíšovy modlitby k Otci shrnuje celé poselství o Kristu. Vstupem do té hodiny Ježíš předává Otci své dokončené dílo zprostředkování věčného života. V čem tento věčný život spočívá, je shrnuto v poznání pravého Boha i jeho vyslance Ježíše Krista. Poznání je samozřejmě i zde chápáno jako navázání jedinečného, hlubokého a bytostného vztahu.

EVANGELIUM Jan 17,1-11a *Otče, oslav svého Syna.*

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš pozvedl oči k nebi a modlil se:

„Otče, přišla ta hodina. Oslav svého Syna, aby Syn oslavil tebe. Obdařils ho mocí nade všemi lidmi, aby dal věčný život všem, které jsi mu dal. Věčný život pak je to, že poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista.

Já jsem tě oslavil na zemi: dokončil jsem dílo, které jsi mi svěřil, abych ho vykonal. Nyní oslav ty mne u sebe, Otče, slávou, kterou jsem měl u tebe, dříve než byl svět.

Zjevil jsem tvé jméno lidem, které jsi mi dal ze světa. Byli tvoji a mně jsi je dal, a zachovali tvoje slovo. Nyní poznali, že všechno, cos mi dal, je od tebe; vždyť slova, která jsi dal mně, dal jsem jim. Oni je přijali a skutečně poznali, že jsem vyšel od tebe, a uvěřili, že jsi mě poslal.

Já prosím za ně. Neprosím za svět, ale za ty, které jsi mi dal, vždyť jsou tvoji; a všechno mé je tvé a všechno tvé je mé. V nich jsem oslaven. Už nejsem na světě, ale oni jsou na světě; a já jdu k tobě.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

UMÍME SE MODLIT ?

Ve Skutcích apoštolů jsme četli, že prvotní Církev se modlila. V evangeliu jsme také četli, jak se modlil Pán Ježíš. Umíme se my modlit? Většina z nás by asi odpověděla: „Já moc ne.“ Stále znovu a znovu kněz slyší stezky: „Za celý den nenajdu na modlitbu čas, když dnes je život tak uspěchaný!“ „Když se chci pomodlit Otčenáš, odříkávám jen slova a nedokážu se soustředit na to, co říkám.“ „Když se pokouším modlit, mívám pocit, jako bych mluvil do hluchého telefonu, že mě na druhé straně nikdo neposlouchá.“ „Když se pokouším meditovat, žádná myšlenka mne nenapadne. Je to jen trapné.“ „Když se za něco modlím, pořád mám kdesi hluboko pocit, že je to stejně marné, že Bůh stejně nezasáhne a nepomůže.“ Takové stesky naznačují, proč nám modlitba nejde. Vždyť za prvé modlitba není k tomu, aby vynutila nějaký Boží zásah a aby zapůsobila na Boha. Modlitba má zapůsobit na nás, v nás má vytvořit předpoklad pro poznání a přijetí Boží vůle. Jenže my sice v modlitbě říkáme: „bud' vůle tvá“, ale jde nám při tom o vůli naši. Proto se nestáváme lidmi odevzdanými do Boží vůle, klidřasy, jsme nevrlí, že se dost rychle neděje, co bychom my chtěli. Musíme se naučit spojit celý svůj den s modlitbou. Dokud to nedokážeme, jsme pořád v zajetí denních malicherností jako dítě, které je fascinováno hračkou, kterou právě dostalo.

Když chlapec dostane své první kolo, po kterém toužil, sotva mu na co jiného zbude čas. Maminka potřebuje pomoc a on není k nalezení, protože se učí jezdit. V neděli se jde do kostela a on kvůli bicyklu i na bohoslužby přijde pozdě. U tohoto chlapce se to časem upraví samo. Na nákupy zajede mamince na kole, kolo se zapojí do jeho života i k cestě do kostela. I modlitba se musí zapojit do našeho života, abychom se neutopili v tom, co zrovna děláme, jako ten chlapec v hraní si s kolem. Teprve tenkrát nám bude modlitba snadná a užitečná, až se stane součástí našeho života. Až budeme cítit, že právě modlitba dává našemu životu řád a smysl. Naší modlitbou musí být nejenom to, co říkáme Bohu, ale i to, co říkáme sousedovi, co děláme v práci i doma. Takovou modlitbu životem je možno po celý náš život prohlubovat. Může to dělat každý jinak, každý po svém. Něco je však společné, a to dvě nejvhodnější chvíle ke spojení života s modlitbou: Na začátku dne a na sklonku dne.

Koho v dětství učili konat ranní modlitbu jako sváteční chvíli, kdy se všechno dění zastaví a ztiší, ten asi dnes rozmnožuje řady těch, co nemají na modlení čas. To podstatné na začátku dne však je, abychom zaujali hned při probuzení postoj víry k dnešnímu dni. Jakou podobu bude mít ta myšlenka, není

podstatné, jen vnímej vanutí Ducha, on ti ji dá. Třeba to při vstávání a oblékání pocítíš takto: „Bože, díky za tento den, je to tvůj dárek.“ „Bože, začínám den, otevři mé oči pro všechno pěkné.“ „Otevři mé uši, abych dnes slyšel potřeby svých bližních.“ „Ukaž mi, Pane, dobrou cestu dnešním dnem.“ „Ať se dnes učím rozeznávat, co je tvá vůle, co je v duchu tvé lásky.“ „Chci dnes vše konat ke cti a chvále Boží. Vše obtížné chci nést jako kousek Kristova kříže.“ To je podstata modlitby. Bez takového „ozvučení“ dne modlitbou je den jako němý, jako když na obrazovce jde jen obraz bez zvuku. Ranní modlitbou se ti svět zapojí na Boží lásku, není už cizí a studený.

Druhá chvíle napojení osobního kontaktu na Boha je doba podvečerní. Ne až večer, to sedíš u televizoru nebo jsi ospalý a nic pořádného už nesvedeš. Podvečer, to je chvíle, kdy denní shon končí a napětí se uvolňuje. Může to být chvíle, kdy sedneš do autobusu, cestou z práce. Může to být chvíle, kdy doma chystáš večeři a myšlenky mohou volně běžet. Aby se ti myšlenky nezatoulaly, nauč se je, podobně jako ráno, vést pomocí určitých myšlenek a otázek. Třeba takhle: Nejprve: „Pane Bože, jak se ti dnes můj den líbil? Co jsem dnes prožil zvláštního, zajímavého, důležitého? Co mi ta událost dala, jak jsem ji zvládl, nebo co s tím bude ještě třeba udělat? Co by mi k tomu asi řekl Pán Ježíš?“ Vidíte. Je to jednoduché, jde to opravdu. Ráno si říkáme několik myšlenek před Boží tváří, večer si klademe několik otázek a ty nám pomohou zapojit celý den do Božího řádu. Tak nějak lze dělat osobní denní modlitbu. Zkusme to. Zkoušejme to denně a půjde to stále lépe. Celý náš den se stane duchovním bohoslužbou, modlitbou milou Bohu. A nyní zde jsme shromážděni k modlitbě sváteční, společné. Jako prvotní obec v epištole. Zde se teď můžeme navzájem povzbudit radostným vyznáním víry.

NÁŠ ZNAK - KŘÍŽ

Každý spolek, každé společenství si volí za svůj znak či odznak, za poznávací znamení to, co je pro ně nejvíce charakteristické: myslivci smrkovou větvičku, hudebníci houslový klíč, horníci kladiva. Kde žijí křesťané, tam se vyskytuje znamení kříže. V rodinách na čelní stěně bytu, v kostelech, na věžích je zdaleka viditelné, na rozcestích, na hrobech křesťanů. Ale nenapadlo vás někdy, že by totiž znakem křesťanů mělo být něco veselého, živého a radostného? Kříž přece znamená utrpení a smrt Pána Ježíše. Kříž znamená i lidské trápení. Říká se: „S tím člověkem je kříž,“ když se mluví o opilci. Říká se: „Ta paní nese těžký kříž,“ když se myslí na to, že má nevléčitelně nemocného synka. Můžeme tedy říci: kříž, to je symbol trápení. A to že je ten nejlepší znak křesťanů? To by přece znamenalo: Být křesťanem rovná se trpět, nést kříž a trápit se. Žádné záviděníhodné vyhlídky do života. Dnešní Boží slovo nám ukazuje, jak spolu souvisí v životě křesťana radost a trápení. „Přišla hodina oslavy!“ volá dnes v Janově evangeliu Pán Ježíš. Vše zlé je už přemoženo. Pán splnil své poslání ve světě a vrací se do Otcovy slávy. A co my, kteří zůstáváme

ještě zde na světě? Co to znamená pro nás, že moc zla je už zlomena? Říká nám to list svatého Petra. Budeme také radostně jásat při setkání se zmrtvýchvstalým Kristem, ale teď ještě jdeme s Ježíšem jeho křížovou cestou, teď máme ještě účast na Kristově utrpení. Proto je znakem nás, křesťanů, právě kříž. Kristův kříž je totiž středem, odkud my vidíme svět: od znamení největšího utrpení, které je zároveň znamením konečného vítězství nad zlem.

Tak to chápal i svatý Pavel, když napsal: „Slovo o kříži znamená pro nás velkou Boží sílu!“ Ne nadarmo opěvujeme na Velký pátek kříž jako znamení vítězné, jako znamení života a znamení spásy. Proto je kříž znamením nás, křesťanů: Když na něj pohlédneme, připomeneme si: Po utrpení a smrti Pán Ježíš vstal z mrtvých. I po našem trápení přijde radost. Po Velkém pátku vždy přichází Vzkříšení. A můžeme to domyslit ještě dál. Kdo dělá kříž, vede ruku napřed shora dolů a pak napříč. Každý kříž má dva rozměry: vodorovný a kolmý. Příčné břevno, to jsou rozpažené ruce Pána Ježíše. Kdo rozprahuje ruce, otvírá náruč, chce někoho obejmout. Pán Ježíš k sobě zve tímto gestem všechny lidi. Říká: „Nejsi sám! Nežiješ sám! Já jsem tu pro tebe a ty buď pro druhé kolem sebe!“ Druhé, svislé břevno kříže nám říká: Ježíš přišel od Otce a chce nás vést vzhůru k Otci. Ne, že bychom si mysleli, že Otec je kdesi nahoře, v oblacích nad námi. To „nad námi“ znamená spíše, že je větší jak my, větší než všechny naše představy o něm, že nás nekonečně převyšuje, že k němu právem s obdivnou láskou voláme: „Veliký Bože náš!“ Pohled na kříž nám tedy připomíná: Bůh k tobě sestupuje ve svém Synu; odpověz na to svým chováním, svým životem. Vidíš: Kříž je krásné znamení. Připomíná nám smysl a cíl našeho života, připomíná nám svislým břevnem Boha nad námi a vodorovným břevnem lidi vedle nás.

A co to utrpení? To se samozřejmě našemu životu nevyhne, i kdybychom před ním sebevíce zavírali oči. Kříž k nám ve chvíli trápení volá: „V tomto znamení zvítězíš!“ Pán Ježíš nás vybízí: „Vezmi svůj každodenní kříž a následuj mě.“ Srovnej svůj krok s mou křížovou cestou a dojdeš se mnou k vítězství nad utrpením, to trápení uneseš. Kříž tedy neznamená, jak si někdy myslí pohané, že my křesťané se rádi trápíme a vyhledáváme utrpení. Vůbec ne. My víme dobře, že o trampoty se nám postarají lidé kolem nás, nepřátelé i přítelíčkové, že o utrpení se nám postará příroda kolem, i naše tělo. Křesťan utrpení nevyhledává, ale když přijde, věřící pohled na kříž mu dá sílu, aby je po vzoru Ježíšově nesl a unesl. A co ti, kteří Kristův kříž jako svůj znak odmítají? Ti žijí bez křížů? Ne. Vzpomeňte, že na Golgotě byly kříže tři: Ten Ježíšův a náš je kříž víry a poslušnosti Otce. A pak tam byly ještě dva kříže: to jsou kříže těch, kdo odmítají kříž Ježíšův; vpravo kříž pozdní lítosti, vlevo kříž lhostejnosti. Kříž stojí, jak vidíte, na všech lidských cestách. Poděkujme dnes za štěstí, že se smíme držet toho prostředního, toho Ježíšova. O čem tedy budeme v tomto týdnu uvažovat? Jak umím unést něco nepříjemného, nemoc či bolest? Co pro mne znamená kříž u nás doma? Všímám si křížů u cest, venku? Chráním je, zdobím je? Jak pomáhám nést kříž jiným? Máme tedy o čem přemýšlet.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Pán Ježíš je věčně živý vzor našeho života. K němu se společně obraťme a prosme ho:

Za nová povolání ke kněžství: povolej mladé muže, kteří by s Církví slavili svátostná tajemství.

Nauč nás modlit se, jak jsi tomu naučil své apoštoly.

Probud' v nás touhu po plně lidském křesťanském životě.

Chraň nás před podléháním předsudkům a zlovykům.

Naplňuj nás denně silou svého Ducha.

Ať stále lépe poznáváme, jak nás máš rád.

Pomáhej rodičům a kněžím, aby dětem dobře uměli vysvětlit víru v Boha Otce.

Ty chceš, Pane, abychom žili jako tvoji svědkové v našem světě. Chceš, aby lidé poznávali na naší vlídnosti, jak vlídný je Bůh, tak jako ty svědčíš o Otcově lásce po všechny věky věků. – Amen.

Nebo:

Ježíš se za nás modlil a svěřil nám své zachraňující slovo. V něm a spolu s ním jsme také my odpovědni za víru lidí a za spásu světa. Prosme tedy za celé lidstvo a volejme:

Za lidi toužící po dobru, lásce a plnosti života.

Za všechny křesťany a za ty, kdo vyznávají jiná náboženství.

Za ty, kdo vychovávají a vzdělávají děti a mladé lidi.

Za ty, kdo stojí v čele států a lidských společenství.

Za ty, na nichž jsou ostatní závislí, zvláště za ty, kdo dávají lidem práci.

Za nemocné, slabé a neúspěšné, kteří nemají dobré vyhlídky do budoucnosti.

Za ty, kdo musí žít ve velkém strachu o sebe a o své blízké.

Za odpuštění a pokoj pro ty, kdo své svědomí zatížili těžkou vinou.

Za novou naději pro všechny zklamane, zrazené a opuštěné.

Za sebe, aby Duch Boží obnovil, posílil a posvětil naše životy, naši víru a naše vztahy.

My, tvůj lid, Pane, jsme prosili za svět. Smiluj se a vyslyš nás. Tobě buď chvála na věky věků. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

Když Pán Ježíš vstoupil na nebesa, zůstala po něm všeho všudy skupinka asi 120 věřících. I počet apoštolů byl po odpadu Jidášově neúplný. A tato malá Církev se chystá podat celému světu svědectví o své víře, že Pán Ježíš žije. Nejprve si doplňují počet apoštolů, svědků Ježíšova kázání i Ježíšova zmrtvýchvstání.

Nebo:

Slova Písma svatého jsou stále živá a promlouvají do různých životních situací. Světlem pro rozhodnutí apoštolů doplnit okruh Dvanácti jsou slova žalmů, avšak pohnutkou pro konkrétní volbu není jenom Písmo, ale také modlitba. Nově zvolený apoštol má být z těch, kteří chodili s Ježíšem po celý čas jeho pozemského působení. Jen takový člověk může totiž přesvědčivě svědčit o tom, co viděl a slyšel. Samotná volba apoštola je v modlitbě zcela přenechána Bohu. Naposledy se setkáváme se zmínkou o použití losů: po Letnicích bude sám Duch v srdcích apoštolů promlouvat a vést bezprostředně jejich rozhodnutí.

1. ČTENÍ Sk 1,15-17.20-26 *Je nutné, aby se jeden z nich stal spolu s námi svědkem jeho zmrtvýchvstání.*

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr se postavil před bratry – bylo tam shromážděno na sto dvacet lidí – a řekl: „Bratři a sestry, muselo se splnit to, co v Písmu předpověděl Duch svatý skrze Davida o Jidášovi, který se stal vůdcem těch, kdo zatkli Ježíše. Počítal se k nám a měl účast na této naší službě. Stojí totiž v knize Žalmů: ‚Ať jeho dům zpustne, nikdo ať v něm nebydlí‘ a ‚jeho úřad ať dostane jiný‘. Je tedy nutné, aby některý z těch mužů, kteří s námi chodili po celou tu dobu, kdy Pán Ježíš mezi námi žil, od Janova křtu až do dne, kdy byl od nás vzat, aby se jeden z nich stal spolu s námi svědkem jeho zmrtvýchvstání.“

Vybrali tedy dva: Josefa, kterému se říkalo Barsabáš – příjmení měl Justus – a Matěje. A takto se modlili: „Pane, ty znáš srdce všech. Ukaž, kterého z těch dvou jsi vyvolil, aby přijal místo v této apoštolské službě, kterou Jidáš zrádně opustil, aby odešel na místo, kam patřil.“ Losovali tedy, a los padl na Matěje. Byl proto přibrán k jedenácti apoštolům.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 103,1-2.11-12.19-20ab Odp.: 19a

Odp.: Hospodin si zřídil na nebi trůn.

Nebo: Aleluja.

Veleb, duše má, Hospodina, - vše, co je ve mně, veleb jeho svaté jméno! -
Veleb, duše má, Hospodina - a nezapomeň na žádné z jeho dobrodiní!

Odp.

Jak vysoko je nebe nad zemí, - tak je velká jeho láska k těm, kdo se ho bojí.
- Jak vzdálen je východ od západu, - tak vzdaluje od nás naše nepravosti.

Odp.

Hospodin si zřídil na nebi trůn - a všechno řídí jeho vláda. - Velebte
Hospodina, všichni jeho andělé, - mocní silou, dbalí jeho rozkazů.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Jak se to pozná, kdo opravdu je křesťan a skutečný věřící člověk? Podle toho, jak umí odříkávat odpovědi katechismu? Podle toho, zda chodí každodenně do kostela? Svatý Jan má jiné měřítko. Poslouchejme, jaké.

Nebo:

Oproti gnostickým názorům o možnosti přímého vidění Boha se tu zdůrazňuje osobní společenství s Bohem. Dále se znovu spojují témata víra a láska v jedno. Vlastní vrchol se skrývá ve slovech: „My jsme poznali lásku, jakou má Bůh k nám.“ Slovo poznat je zde vždy používáno ve zcela určitém smyslu jako bytostná vnitřní zkušenost, kterou zprostředkovává láska.

2. ČTENÍ 1 Jan 4,11-16 *Kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Milování, když nás Bůh tak miloval, máme se i my navzájem milovat. Boha nikdo nikdy nespasí. Když se milujeme navzájem, Bůh zůstává v nás a jeho láska je v nás přivedena k dokonalosti. Že zůstáváme v něm a on v nás, poznáváme podle toho, že jsme od něho dostali jeho Ducha.

My jsme očití svědkové toho, že Otec poslal svého Syna jako spasitele světa. Kdo vyznává, že Ježíš je Syn Boží, v tom zůstává Bůh a on v Bohu. My jsme poznali lásku, jakou má Bůh k nám, a uvěřili jsme v ni. Bůh je láska; kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 14,18; 16,22

Aleluja. Nenechám vás sirotky, praví Pán, -

jdu a zase k vám přijdu a vaše srdce se bude radovat. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Dnešní evangelium je vzato z Ježíšovy velekněžské modlitby před rozloučením. Pán Ježíš tu prosí za své učedníky a za všechny, kdo v něj uvěří, tedy i za nás. A zač prosí, co považuje za nejdůležitější? Poslouchejme.

Nebo:

Jednota učedníků ústí do plnosti Ježíšovy radosti. Takto obdarovaní učedníci pak mohou zůstat ve světě, tj. nemusí se jej bát a před ním se uzavírat, ale zároveň nebýt ze světa, tj. nesplynout s ním a své jednání nechat určovat Ježíšovým Duchem. Pro takovéto setrvávání však musí být posvěceni pravdou, tj. Ježíšovým slovem, jeho zvěstí a posláním. Ke slovu však musí jako jeho dovršení přistoupit ještě Ježíšovo vlastní zasvěcení, jeho smrt na kříži.

EVANGELIUM Jan 17,11b-19 *Aby byli jedno jako my.*

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš pozdvihl oči k nebi a modlil se:

„Otče svatý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal, aby byli jedno jako my. Dokud jsem byl s nimi, já jsem je zachovával ve tvém jménu, které jsi mi dal. Chránil jsem je, a nikdo z nich nezahynul kromě toho, který propadl záhubě, aby se naplnilo Písmo.

Nyní jdu k tobě, ale toto mluvím ještě ve světě, aby měli v sobě plnost mé radosti. Dal jsem jim tvé slovo. Svět k nim pojal nenávisť, protože nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa. Neprosím, abys je ze světa vzal, ale abys je zachránil od Zlého. Nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa. Posvět' je v pravdě; tvé slovo je pravda. Jako jsi mne poslal do světa, tak i já jsem je poslal do světa. A pro ně se zasvěcuji, aby i oni byli posvěceni v pravdě.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

BÝT ČI NEBÝT ZE SVĚTA?

Být či nebýt ve světě? Existují dvě různé odpovědi na tyto otázky: splynout se světem a být ze světa, a nebo utíkat z něj, nebýt v něm. Ani jedna z těchto odpovědí není správná. Řešení je uprostřed: být ve světě, ale nebýt tím světem! Žít v tomto napětí však není jednoduché! Je náročné žít ve světě a přitom si uchovat svoji tvář podle Kristovy podoby! Bezděčně totiž přijímáme jiné tváře, třeba ve snaze si zajistit obraz přijatelný pro okolí. Ztratit svou tvář je však přetvářkou. Jiný důslednější křesťan si možná uchová tvář, ale spíš svoji tvář, nikoli tvář Kristovu! Čili svéhlavě a sveřepě trvá na svých zásadách, na určitých zvyklostech ve zbožnosti či v chování, odděluje se od ostatních, těch zkažených a zvrácených, aby si nepošpinil ruce. Takové křesťanství není evangelním „vy jste sůl a světlo světa“, ale je neadaptabilním a nekonformním sektářstvím.

Ideál „být ve světě, ale ne ze světa“ nám ukazuje Kristus, který žil náš život a stal se nám podobný ve všem, kromě hříchu. A v tom byl jeho věrným následovníkem svatý apoštol Pavel, který se všem stal vším: u Židů se stal Židem, u Řeků Řekem. Ale přitom si uchoval Kristovu tvář a nejen uchoval, tj. v sobě zakonzervoval jako vzpomínku, ale vyzařoval navenek: na odhalené, tj. nezakryté tváři nás všech se totiž zrcadlí slavná zář Páně. Klíčem k vyřešení dilematu být či nebýt ze světa a ve světě je být v Bohu. Toto je příliš abstraktní, pokusme se to konkretizovat: Být v Bohu, žít v něm, prožívat svůj život spolu s ním. A jako se svým partnerem probírat s ním své těžkosti, otázky, ale i úspěchy. Tak jako v každém vztahu, i s Bohem je důležité komunikovat, jinak se pomalu vytrácí společenství. A tak jako necháváme prostor partnerovi, aby vyjádřil svůj názor a třeba změnil náš pohled, tak stejně necháváme prostor i Bohu. To pak znamená ztišit se před ním, samozřejmě nejprve je třeba najít čas ke ztišení!

Bůh promluví v našem nitru, skrze jiné lidi, ale často také skrze slova Písma svatého. Stojí opravdu za to vyhradit si čas k hledání Božích odpovědí, konfrontovat svůj život a své postoje s tím, co Bůh říká o mém životě ve svém slovu. Pro nás samotné je zdravé nechat se vyburcovat a provokovat Božím slovem, dovolit tomuto slovu, aby zpochybňovalo naše jednání, navyklé a klišovitě postoje či reakce. A nezapomeňme, že Boží slovo není pouhým poučením, informací, ale formací, proměnou, posvěcováním, „posvěť je svým slovem!“ Tímto způsobem budeme proměňovat svoji tvář podle Ježíšovy podoby. A budeme dostatečně silní, abychom byli ve světě, ale nebyli ze světa. Otázky být ve světě a být ze světa se tak redukuje na tu základní být či nebýt v Bohu. Každý den obnovované ano vůči Bohu a jeho slovu nás bude uschopňovat nebýt ze světa, ale být ve světě, protože Bůh sám nás bude podněcovat jít do světa, tak jako poslal svého Syna.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

V Duchu Ježíše Krista prosme společně našeho Otce v nebesích:

Vlij do srdcí našich mladých bratří touhu po kněžské službě, odvahu poslechnout tvé volání a s vírou tě následovat.

Za všechny církve a náboženské společnosti světa, aby se všemi lidmi dobré vůle společně usilovaly o lepší svět.

Za naši Církev obecnou, aby se posílila vylitím Ducha svatého.

Za všechny kněze, aby byli neúnavnými hlasateli radosti a důvěry v tvou otcovskou Prozřetelnost.

Za nás křesťany, abychom se měli mezi sebou rádi a trpělivě snášeli své chyby a nedostatky.

Za malomyslné a pochybující, aby pochopili, že Bůh může obrátit k dobrému i zlé záměry zlých lidí a použít i je za nástroje své Prozřetelnosti.

Bože, děkujeme ti, že nejsi bezcitná přírodní síla, nějaký Osud, který nepřihlíží k jednotlivci; děkujeme ti, že jsi náš Otec, Otcovská láska, že nás slyšíš a my tě můžeme oslovit. Děkujeme ti a chválíme tě za to skrze Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

Dnešní první čtení známe ze svátku svatého Štěpána. Štěpán si plně osvojil ducha křesťanství: Modlí se za ty co mu ubližují. Pochopili jsme i my, že pomodlit se za zlé lidi je lepší, než na ně nadávat?

Nebo:

Toto čtení je závěrečnou částí oddílu o Štěpánovi. Pokojný a pevný postoj mučedníka naplněného Duchem je v přímém kontrastu s bouřlivým hněvem těch, kdo Duchu svatému odporují. Tak jako Duch předtím obdařil Štěpána nepřemožitelnou výmluvností, tak mu nyní prokazuje milost patření na Boží slávu, která se už dříve zrcadlila na jeho obličejí podobném andělu. Štěpán může nyní dosvědčit, co vidí jeho oči: vzkříšeného Ježíše stojícího po Boží pravici jako vyvýšený Pán a soudce. Toto svědectví vyvolává jeho násilnou smrt, která je jasným odrazem Ježíšovy smrti. Štěpánova poslední slova připomínají totiž slova jeho Mistra na kříži. Po těch slovech zesnul: jakoby se chtěla vyjádřit jistota, že Pán vyslyšel jeho prosbu a jednou ho probudí ke vzkříšení.

1. ČTENÍ Sk 7,55-60 *Vidím Syna člověka, jak stojí po Boží pravici.*

Čtení ze Skutků apoštolů.

Štěpán, plný Ducha svatého, pohleděl k nebi a spatřil Boží slávu a Ježíše, jak stojí po Boží pravici. A zvolal: „Vidím nebesa otevřená a Syna člověka, jak stojí po Boží pravici!“ Oni se však dali do velkého křiku, zacpávali si uši a všichni se na něho zuřivě vrhli. Pak ho vyhnali ven za město a začali ho kamenovat. Svědkové si přitom složili svrchní šat k nohám jednoho mladého muže - jmenoval se Šavel.

Tak Štěpána kamenovali. A on se modlil: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha!“ Klesl pak na kolena a hlasitě zvolal: „Pane, nepřičítej jim tento hřích.“ A po těchto slovech skončil.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 97,1+2b.6+7c.9 Odp.: 1a+9a

**Odp.: Hospodin kraluje, -
je povznesen nad celou zemí.**

Nebo: Aleluja.

Hospodin kraluje, ať zajásá země, - ať se radují četné ostrovy! -
Spravedlnost a právo jsou základem jeho trůnu.

Odp.

Nebesa hlásají jeho spravedlnost - a všechny národy vidí jeho slávu, -
všichni bohové se mu koří.

Odp.

Neboť ty, Hospodine, jsi povznesen nad celou zemí, - svrchovaně vynikáš
nade všemi bohy.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Kniha zjevení má v sobě vlastní symbolickou a obraznou řeč. Říká se v ní,
že Kristus je náš Pán, počátek a konec naší existence. Že blaze je těm, kdo na to
pamatují ve svém životě.

Nebo:

Dnešní úryvek z knihy Zjevení obsahuje závěrečná slova celé Bible. Je
vymezen dvěma větami: „Hle, přijdu brzy“ a „Amen, přijď, Pane Ježíši.“ Pán
sám ujistil, že přijde brzy, a právě jeho ujištění vyvolává žhavou touhu po jeho
blízkosti. Volání Přijď nevyvěrá jen z pouhé lidské touhy, ale prýští zároveň z
podnětu Ducha. Věřící tak prožívá stálé napětí: Pán už přišel vtělením, je zde
přítomný, ale jeho přítomnost dosud nezáří v plném světle! Proto se používá
jako označení Krista „zářivá jitřní hvězda“: on ohlašuje onen zářný den, který
nezná temnotu. V ten den Bůh plně odkryje prameny života: žíznivý se plnými
doušky napije živé vody a hladový přistoupí ke stromu života.

2. ČTENÍ Zj 22,12-14.16-17.20 *Přijď, Pane Ježíši!*

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, uslyšel jsem hlas, který mi řekl: „Hle, přijdu brzy a moje odplata se
mnou, abych odměnil každého podle jeho činů. Já jsem alfa i omega, první i
poslední, začátek i konec. Blaze těm, kdo si vypírají šaty; budou mít právo na
strom života a branami vstoupí do města.

Já, Ježíš, poslal jsem svého anděla, aby vám svědčil o tom, co se týká
církevních obcí. Já jsem výhonek z Davidova kořene a Davidův potomek, zářivá
jitřní hvězda.“

Duch i nevěsta volají: „Přijď!“ Kdo to slyší, ať také zvolá: „Přijď!“ A kdo
žízní, ať přijde: kdo touží po živé vodě, ať si ji vezme zadarmo.

Ten, kdo to dosvědčuje, říká: „Ano, přijdu brzy!“

Amen, přijď, Pane Ježíši!

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 14,18; 16,22

Aleluja. Nenechám vás sirotky, praví Pán, -
jdu a zase k vám přijdu a vaše srdce se bude radovat. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Evangelium nás vrací do ovzduší poslední večeře, abychom si znovu připomněli, že jádrem našeho křesťanství je svornost, milosrdenství a láska.

Nebo:

Jednota vyprošená Ježíšem je pro věřící již na zemi skutečností, kterou stačí v hloubce vztahů objevit a žít z ní. Není to jen něco zcela niterného, protože je zaměřena k tomu, aby svět uvěřil v Ježíšovo poslání, a tak aby svět poznal, tj. zakusil Boží lásku skrze učedníky. Boží sláva však nemá jen tak protéci skrze učedníky ke službě světu. Oni sami mají vstupovat do její stále větší plnosti. „Být tam, kde jsem já,“ pak znamená totéž, co „já abych byl v nich.“

EVANGELIUM Jan 17,20-26 *At' všichni jsou jedno!*

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš pozvedl oči k nebi a modlil se:

„Otče svatý, prosím nejen za své učedníky, ale také za ty, kdo pro jejich slovo uvěří ve mne: at' všichni jsou jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni at' jsou jedno v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal.

A slávu, kterou jsi dal mně, dal jsem já jim, aby byli jedno, jako my jsme jedno: já v nich a ty ve mně. Tak at' i oni jsou v dokonalé jednotě, aby svět poznal, že ty jsi mě poslal a žes je miloval, jako jsi miloval mne.

Otče, chci, aby tam, kde jsem já, byli se mnou i ti, které jsi mi dal, aby viděli mou slávu, kterou jsi mi dal, protože jsi mě miloval už před založením světa.

Spravedlivý Otče, svět tě nepoznal, ale já jsem tě poznal, a tito moji učedníci poznali, že jsi mě poslal. Dal jsem jim poznat tvé jméno a dám poznat, aby láska, kterou jsi mě miloval, byla v nich a abych byl i já v nich.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

BRATRSTVÍ A PŘÁTELSTVÍ

Dnešní evangelium patří k těm překrásným místům Písma svatého, nad kterým si zpravidla teskně povzdechne: Ano, bylo by to překrásné, kdyby to tak mohlo mezi námi lidmi být, ale je to jen krásný sen. Je to neuskutečnitelné. Pán Ježíš nabízí lidem své přátelství a chce abychom dokázali to, co on: aby jeho láska byla v nás, abychom byli ke všem lidem stejně bratrští a přátelští, jako byl on. Ale copak se dá přátelství k někomu naporučit? Jsou lidé, kteří mi jdou na nervy, sotva je zahlédnu! Tady se pletou dva pojmy: bratrství a přátelství. Kdo si dobře neuvědomí, jaký je mezi obojím rozdíl, má s tím potíže. Především: Přátelské chování se nám neukládá, ale nabízí. Co se nám ukládá jako povinnost ke všem lidem, je bratrství.

Jaký je v tom rozdíl? Bratry si vybírat nemohu, ti jsou mi dáni. Přátele si vybrat mohu, podle svého vkusu. Naše bratrství se všemi lidmi není věc výběru, je to úkol. Máme žít mezi lidmi jako jejich dobří bratři a sestry. Děláme to? Kdo by si troufl říci, že ano, že vždycky ano! Všichni cítíme, že tu jsou překážky, které nám v tom brání. Nejzávažnější jsou dvě: My si nedůvěřujeme a my si závidíme. Po různých trpkých zkušenostech hledíme jeden na druhého podezíravě. Nevěříme si. Jak jen můžeme, utíkáme každý do samoty své domácnosti s pocitem, že nejlépe je nikam nechodit, s nikým nemluvit, jen tak má člověk pokoj. Jak se naučit žít bratrsky v takovém v takovém ovzduší nejistoty a nedůvěry? Kde jinde, než od Pána Ježíše.

Podívejme se na kterýkoli obrázek Poslední večeře. Sedí tam Pán Ježíš ve společnosti svých apoštolů, lidí, které si sám vybral. A je mezi nimi jeden Jidáš. To je biblická norma: jeden Jidáš na dvanáct bratří. Norma v první generaci křesťanů, a s nějakým tím plus-minus platná nepochybně až do konce časů a věků. Pán Ježíš na rozdíl od nás věděl přesně, koho si vybírá. Co jiného nám tím výběrem chtěl povědět, než že tento svět stojí na stálé konfrontaci dobra a zla, koukolu a pšenice, Jidášů a těch ostatních. Pán Ježíš znal své, věděl, co je v kom, a přece nenabádal apoštoly, aby Jidáše zneškodnili či zlikvidovali. Nabádal je, aby měli mezi sebou bratrskou lásku. On totiž věděl, že Jidášové se nakonec potrestají sami, že oprátky, které si pletou na krk, jsou různé, ale vždy hrozné.

Jako Pán Ježíš a apoštolové, tak to máme dělat i my. Máme žít a prožít celý svůj život v bratrské lásce se všemi kolem sebe. Znovu si připomeňme: Nepřikazuje se nám přátelství ke všem lidem. Své přátele si můžeme vybírat a máme si je dobře vybírat. Co se nám přikazuje, to je chovat se bratrsky ke všem lidem bez rozdílu. A to se míní nejen jako nějaké heslo, jako oslovení v nějakém spolku. Bratrství máme provádět, žít a uskutečňovat v každodenním životě a ve styku se všemi lidmi. Jakým způsobem? Jako křesťané víme, že nás všude vidí vševidoucí Boží oko. Není tak těžké naučit se stále počítat i s tím, že nás všude vidí i jiné oči, slyší i jiné uši. Byli jsme Pánem přece varováni, že cokoli šeptáme do ucha, bude hlášáno veřejně.

Můžeme se tedy klidně a laskavě, to jest bratrsky, spolupracovat se všemi bez rozdílu. A hlídat při tom ne tak druhého, jako spíš sebe, abychom vždy

dělali a mluvili, co se může veřejně. Pak je tu ještě druhá brzda bratrské lásky, naše závistivost. Ale ta nenajde živnou půdu v člověku, který si umí cenit toho, co sám má, co sám je, co sám umí. Kdo má zdravé sebevědomí a pěstuje si je, ten není závistivý. A ještě poznámku k naší meditaci nad obrazem Večeře Páně. Kdykoli padne náš zrak na Jidáše, může se v nás ozvat dvojí. Buď farizejské: Bože, jak ti děkuji, že nejsem jako támhle ten člověk. A nebo budeme pokorně hledat jidášské zárodky každý sám v sobě. „Jsem to snad já, Pane?“ Apoštolové zřejmě dobře cítili, kolik zbabělosti, sobectví a lenosti se krčí v každém člověku. Poprosme tedy společně, abychom se k lidem kolem sebe chovali bratrsky, a našli si mezi nimi dobré přátele.

KDO ŽÍZNÍ, AŽ PŘIJDE !

Jestlipak víte, co je to virgule? Jsou lidé, kteří mají dar, že s pomocí takové virgule dokáží najít, kde je pod zemí pramen vody, aby si lidé mohli vykopat studnu. O jednom takovém proutkaři, který umí hledat vodu, vám chci vyprávět. Po válce vstoupil do řádu františkánů, stal se knězem a misionářem. Pak působí v Argentině a před časem napsal domů přátelům tento dopis: „Vy víte, že můj dědeček byl výborný proutkař. Po léta hledal lidem vodu. Rád jsem ho jako student o prázdninách na jeho cestách za živou vodou doprovázel. Když jsme si před lety balil věci na cestu do misí, vzal jsem si s sebou jako památku na dědečka i jeden z jeho proutků. Ale brzo se ze suvenýru stal pracovní nástroj. První pramen pro studnu jsem vyhledal na dvoře naší misijní stanice. Pak si mne volali i jinam a teď v suchých letních měsících každý rok jezdím a hledám vhodná místa ke kopání studní.“

Loni mne volali do vesnice s krásným jménem Nový život. Založili ji před mnoha léty misionáři, ale poslední dobou se tam lidé novým životem moc těšit nemohli. Trápil je všechny nedostatek vody. Každou kapku vody museli vozit v sudech z nejbližší studně s vodou hodně daleko. A tak udělali bolavou zkušenost, že voda znamená život. Několikrát už zkoušeli kopat nové studny, ale bezvýsledně. Když jsem se dověděl o jejich trápení, zajel jsem tam a podařilo se mi najít vydatný pramen. Museli kopat hodně hluboko: 30 metrů, ale teď je vody dost pro celou vesnici. Teď, říkají, má naše obec znova právo na své jméno Nový život.“

Když tomu dopisu nasloucháte, jistě myslíte na to, jak jsme tu na tom dobře. Vodovod nám přivedl bohatství dobré vody až do domu, bez hledání a kopání přehlubokých studní. Neměli bychom však zapomenout jak vzácná věc je dobrá a zdravá voda. Voda hraje důležitou roli i při jedné svátosti, totiž při křtu. Dítě dostává od Boha nový, duchovní život, a jako viditelné znamení tohoto nového zrození lije kněz na hlavu křtěnce vodu. Je to jako když se zalévá květina, aby dobře rostla a kvetla. Je to jako když se člověk omývá, aby byl čistý. Pramen této živé vody nám otevřel Pán Ježíš. „Kdo žízní, ať přijde ke mně,“ slyšeli jsme ho volat v dnešním čtení.

A v evangeliu jsme slyšeli, co Pán Ježíš tím novým životem křesťanů myslí: „Aby všichni jedno byli, jako ty, Otče, jsi ve mně a já v tobě, tak ať všichni jsou jedno.“ Máme být zajedno, tj. máme se mít mezi sebou rádi jako Otec a Syn v Nejsvětější Trojici. Mít se navzájem rádi. Někdy nám to jde samo. Některé lidi máme rádi, ani se o to nemusíme moc snažit. Jiné máme rádi jen někdy a jiní nám jdou na nervy vždy a všude. Proč nemáte některé lidi rádi? Asi byste bez rozpaků odpověděli: „Když on je takový a takový! Není, jak bych si představoval, jak já bych ho chtěl mít!“ Tušíte už, proč nám to s tím novým životem v jednotě a lásce často nejde? My totiž dáváme své lásce často podmínku: Ať se ten druhý přizpůsobí mně, pak ho budu mít rád. Ale tohle je sobectví, ne láska. Opravdová láska unese, že druhý je jiný, odlišný od nás.

Například manželé se brali právě proto, že ten druhý je jiný. Ale potom, v manželství, zapracuje cosi pohanského, a oba partneři začnou toho druhého předělávat a převychovávat, aby nebyl takový, jaký je, ale takový, jakým ho chci mít já. Stejně tak mezi rodiči a dětmi. Rodiče žehrají na to, že děti jsou jinačí než oni, jsou z toho nešťastní a myslí si, že se tím rozbíjí jednota rodiny. Opravdová láska je jednota v různosti. Pravý přítel je ten, kdo zná všechny mé nedostatky, a přece mě má rád. Opravdový nový život křesťanů, to je tahle svorná láska v různosti lidských individualit. Co my na to? Teď, před svátky svatodušními bychom to měli udělat jako apoštolové:

Manželé by měli přestat žehrat na manželky, rodiče na děti a děti na rodiče, že jsou jinačí, ne takoví, jaké bychom je my chtěli mít. Měli bychom společně prosit Pána Ježíše, aby nás obmyl pramenem Ducha svatého. Té opravdové lásce, novému životu křesťanů, se můžeme naučit jen od Něho, nikde jinde. Jen jeho láskou dojdeme obohacení, jaké opravdová láska může dát. A nevymlouvejme se, že to nejde. Že to by se ti kolem nás museli napřed změnit a polepšit. První čtení nám připomnělo svatého Štěpána. Proč? On se modlil za ty, kteří byli zcela jinačí než on, kteří ho neměli rádi až do vraždící nenávisti. A i s těmi se Štěpán do poslední chvíle snažil vytvořit jednotu v lásce. Myslíte si: nemožnost! A hle, s jedním, s mládencem Šavlem, se mu to podařilo. Ten se stal Pavlem, z nepřítele se stal přítelem, z vraha souvěrcem. Opravdu není marné a zbytečné, snažit se denně znovu o jednotu v lásce i uprostřed nevím jaké různosti. Poprosme Pána pramenů nového života, abychom to dokázali.

JAK MEDITOVAT BIBLI

Říkali jsme si, že jsou různé hloubky porozumění Písmu svatému. Probrali jsme ten nejjednodušší způsob, duchovní četbu. Dnes nám zbývá pohled na hlubší pohlížení v rozjímavé a nazíravé četbě. Jistě si ještě pamatujete, že duchovní četba je věřící přístup k Bibli jako Božímu slovu. Při rozjímavé četbě se čtenář ponořuje do smyslu textu hlouběji, pod povrch událostí, k jádru věci. Všechny síly fantazie pomáhají vžít se do toho, co čteme a odpovědět z hlouby své bytosti. Kartuzián Quido ve 12. století radil: Dělej to při meditaci, jako když

jíž hrozny. Nepochutnal by sis, kdybys kuličky polykal celé. Musíš se dostat pod jejich slupku, abys mohl vysát sladkou šťávu, která je uvnitř. Také u slova Písma nesmíš zůstat jen u vnějších věcí a událostí, na povrchu slovního významu, musíš vysát jejich vnitřní smysl.

Čteš třeba: „Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha.“ Teprve, až si to do hloubky představíš, pak teprve to plně uslyšíš. Neříká se tu „blahoslavení čistého těla,“ to by bylo málo. Bylo by málo držet ruce čisté od zlých činů, kdybychom nechránili i své srdce od zlých myšlenek. To jsi vyčerpал prvních pár kapek z hlubin této studny. Cítíš, že je hlubší, daleko hlubší. Jsou myšlenky, které tvou mysl táhnou při četbě Písma lehce jako stálý proud tvého vědomí, vynořují se a zapadají. Ale některé vstoupí do mysli s velkou vahou. Zůstávají a svítí tam jako světýlko. To je Boží semeno, které zapustilo kořínek, to je Boží slovo k tobě. Teď se zastav, přestaň číst, nyní je možný tvůj osobní rozhovor s Pánem, Tvá modlitba tváří v tvář.

Duchovní četba Bible nemá tedy zůstat jen u zevnějšího pozorování textu, je třeba jej uslyšet srdcem a odpovědět na něj v intimním rozhovoru tvého svého Já s Božím Ty v meditaci. Ale pozor: Meditace Písma vyžaduje zachování prvních dvou pravidel četby Bible: Seznámit se s historickou a literární situací textu, vědět, co tím chtěl říci biblický pisatel svým současníkům, tedy dát se vést biblickou vědou. Jinak by se ti mohlo stát, že bys z Bible vyčetl, co tam není, že bys za Boží hlas považoval své nevědění. Když někdo neví, že Adam a Eva nejsou konkrétní osoby, když neví, že ta jména znamenala člověka jako takového, to všechno první lidstvo, pak z toho bude zbytečný konflikt s antropologií, vědou o počátcích lidstva. Místo duchovního užitku z četby jen škoda.

Když autor knihy o Jonášovi chtěl napsat náboženskou pohádku a neznalý čtenář to bere jako historické vyprávění, pak se zaplete do úvah, jak člověk může žít v břiše ryby, a výsledkem není duchovní užitek, ale zesměšnění. Podobně zabředli někteří křesťané s neodborným výkladem jiných biblických míst, například o konci světa, o sobotě atd. Teď ses možná trochu vylekal. Možná sis pomyslel, že zřejmě je nezbytné, aby člověk byl odborníkem a cele se věnoval biblickým studiím, a na to ty nemáš čas! Nebude proto přece jen lépe, raději s četbou Bible nezačínat? Samozřejmě je třeba vědců, odborníků, kteří se snaží vědeckými metodami prozkoumat biblické texty. Ale každý křesťan nemusí být vědcem, aby mohl s užitekem číst Písmo.

Asi ani nemáš k dispozici odbornou vědeckou literaturu. Ale máš tu učitelský úřad Církve, naše nedělní společenství, kde se učíme správnému přístupu k Bibli společně; vždy někde najdeš kněze věci znalého a ochotného věnovat se ti a vysvětlit, nebo půjčit vhodnou knihu k přečtení. Možná, že tě od meditace zastrašuje i to, žeš zaslechl o různých složitých meditačních technikách. Křesťanská meditace je prostá. Když dostaneš od někoho, na kom ti záleží, dopis, který tě potěší, nebo vzruší, pak se k němu vracíš a přemýšlíš o něm celé hodiny. To už medituješ. A tvé Písmo svaté, copak to není dopis od

někoho, na kom ti záleží? Věř, rozjímavá modlitba není tak těžká, jak si to leckdo myslí. Je možno dojít ještě dál při meditaci Písma? Ano.

Třetí stupeň není kupodivu složitější než ty předchozí, ale naopak jednodušší. Jde tu právě o umění oprostít se od všech okrajových problémů a obrátit se přímočaře k Pánu. Při meditaci pomáhají naše smysly a afekty, živě si představujeme, abychom viděli, slyšeli a prožívali události, o kterých se v Písmu mluví. Dosáhnout kontempace, nazírání, to je jako projít houštinou problémů na jasnou mýtinu, do světla. Vše kolem zmlklo, duši zaplnil pocit Boží blízkosti. Není to už ani snaha povídat něco Bohu, ale docela prosté pozdvižení duše k Bohu, radost z pocitu Boží blízkosti, stulení dítěte v Boží náručí. Kontempace Písma však není nic pasivního, naopak probouzí velkou činorodost. Když člověk pochopí Boží pravdu v její hloubce, nutí ho to neodolatelně, aby podle ní šel jednat. Boží pravda chce být dělána, ne myšlena nebo mluvena. Boží slovo se stává slovem života.

Shrňme si to. Duchovní četba Písma je sama o sobě prostá věc. Vzniká tam, kde člověk otvírá Bibli s věřící ochotou uslyšet Boží slovo a ptát se, co pro mne znamená. Hlubším ztišením a vcítěním mohu Písmo meditoval, rozjímat, mohu vstoupit do modlitebního rozhovoru s Pánem. Mohu se mu přiblížit v kontemplativním nazírání. Výsledkem setkání s Písmem je světlo poznání, které vede k činu, k životu. Je to prosté. Když se s láskou pohřížíš do Písma svatého, sám najdeš i bez složitých návodů způsob, jak nejlépe číst. Všechno předchozí povídání tě chtělo jen pohnout, abys s duchovní četbou chutě začal. Ježíš zve k sobě všechny obtížené starostmi a slibuje občerstvení. Nabízí, že jeho pravda nás osvobodí. Jak úžasné to je, když si konečně uvědomíš: i já jsem pozván!

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Náš Pán Ježíš nám před svým nanebevstoupením řekl, že máme prosit za své potřeby Otce v jeho jménu. Poprosme tedy společně:

Za nás křesťany, abychom měli vždy na mysli, že ty nás v žádné životní situaci neopouštíš.

Za lidi, kteří jsou ztrápení a ustaraní, abychom v nich viděli Krista Poutníka.

Za dnešní mládež, aby hledala a poznávala Boha svými cestami a po svém.

Za naši práci, aby byla k dobrému a přinesla nám uspokojení a užitek.

Za naše děti, aby v Pánu Ježíši poznaly svého Přítele a vzor života.

Za rodiče dospívajících dětí, aby uměli rozlišovat mezi panovačností, poroučovostí a mezi laskavou důsledností.

Povolej mladé, aby tě následovali, v moci Ducha svatého hlásali evangelium a sloužili lidem na cestě spásy.

Bože, našich potřeb je bezpočet, těch, které si uvědomujeme. A ještě víc je těch, které si ani neuvědomujeme. Probud' nás, abychom pochopili, že ty nám dáváš víc, než oč dovedeme prosit, když se neprotivíme vedení Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Nebo:

Byl nám zaslíben příchod Přímluvce a Utěšitele – Ducha svatého. S nadějí v jeho pomoc se modleme za církve i za celý svět a volejme:

Za jednotu křesťanů: za ty, kteří o ni usilují, i za ty, kterým je lhostejná.

Za ty, kdo pracují v médiích, aby sloužili pravdě.

Za ukončení všech konfliktů, v nichž lidé přicházejí o pokoj i o své životy.

Za představitele států, aby nacházeli cesty ke shodě a spolupráci.

Za ty, kdo trpí, především za lidi žijící v nesmírné chudobě a nedostatku.

Za lidi, kteří jsou chudí duchovně a svůj život naplňují jen hmotnými požitky.

Za ty, kdo jsou blízko smrti, aby se dokázali smířit s lidmi i se svou minulostí.

Za dary Ducha svatého pro naši církevní obec v N. i pro všechny křesťany.

Aby Duch svatý působil i v těch, kteří žijí mimo Církev, a aby je vedl ke spáse.

Pane Ježíši Kriste, ty ses modlil za učedníky i za ty, kdo pro jejich svědectví uvěří. Nepřestávej se tedy přimlouvav i za nás a za všechny lidi u trůnu svého Otce, kde žiješ na věky věků. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Přijmi, Bože, modlitby a dary svého lidu a dej nám ducha pravé zbožnosti, abychom byli celým svým životem spojeni s Kristovou obětí a došli do nebeské slávy. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE 2. O NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ

Oslavený Kristus nás předešel k Otci

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávajme díky Bohu, našemu Otci.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky, skrze našeho Pána, Ježíše Krista. O něm nám apoštolové vydali svědectví, žeš ho vzkřísil z mrtvých a žeš ho vzal k sobě do své slávy. A my jsme jejich svědectví přijali a uvěřili, že jako on budeme v tobě i my. Skrze něho vstoupila do světa radost, a celý vesmír a mocné zástupy andělů zpívají píseň o tvé slávě a bez ustání volají:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ Jan 17,22

Prosím, Otče, aby byli jedno, jako my jsme jedno. Aleluja.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Bože, původce naší spásy, ty nám dáváš pokrm k věčnému životu; upevni v nás jistotu, že oslavíš celé tělo Církve, jako jsi oslavil její hlavu, Ježíše Krista. Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ A

Evangelia byla napsána dávno, téměř dvoutisíciletá doba od jejich vzniku je pro nás takřka nepřehlédnutelně veliká. Proto je někdy těžké zřetelně vidět, že jejich platnost není omezena jen na dobu dávno minulou. Ale tak, jak se Ježíš modlí za své učedníky před svým utrpením, jak čteme v Janově evangeliu, tak se modlí za nás i dnes. Jeho vůle a touha po tom, aby se neztratil nikdo z těch, kdo v něho uvěřili, trvá a je stále účinná. Může to povzbudit naši víru. Nejde ovšem jen o to, abychom věřili, že se Ježíš přimlouvá osobně za každého z nás, kdo v něho věříme. Podívejme se s důvěrou i na ty, jejichž víra zakolísala nebo se na nějakou dobu přímo vytratila. I o ty Ježíš stojí a také za ně prosí. Pokud tomu skutečně uvěříme, budeme se i my na ně dívat s větší nadějí a důvěrou. A to prospěje jim i nám.

K ZAMYŠLENÍ B

Středem a vrcholem Kristovy velekněžské modlitby je díkučinění a prosba, aby Otec přivedl k završení započaté dílo: sjednotit všechny lidi v Kristu a dosáhnout toho, aby jednota byla znamením pro svět. Ježíš prosí, abychom byli posvěceni pravdou. Vystupuje jako náš přímlovce, jako nejvyšší kněz. Po hříchu totiž člověk neustále žije ve lži, chce být jako Bůh a klame sám sebe. Nepřijímá bližního, vidí v něm svého nepřítele a zůstává sám. Boží Syn tedy za nás prosí, abychom opustili svoji samotu a vstoupili do společenství s ním, máme být jedno jako on a Otec. Pravda, kterou nás Bůh posvěcuje, pak odkrývá naše správné místo v řádu stvoření, nejsme jako Bůh, jsme jako bratři a sestry, jeho milované děti v Synu.

K ZAMYŠLENÍ C

Za všechny, kdo uvěřili, Pán prosí: „Ať jsou všichni jedno.“ Dnes tuto výzvu velmi bolestně pociťujeme v souvislosti s rozdělením křesťanských církví. Ekumenická setkání a společné modlitby i další vzájemné sblížování jsou jistě velice potřebné. Porozhlédněme se však nejen tak doširoka v křesťanských církvích, všimněme si také vztahů s našimi nejbližšími. Možná, že v našich rodinách, mezi našimi přáteli ve farnosti uvidíme také nějakou nejednotu, kterou je třeba odstranit a proměnit. Není to vždy lehké a nedosahuje se toho snadno a rychle. Ale přece je to úsilí důležité. Budeme-li totiž jednotní, bude na nás vidět láska Boha Otce, a budeme tak věrohodnými svědky Kristova zmrtvýchvstání.